

D ů v o d o v á z p r á v a

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí

O b e c n á č á s t

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v působnosti Ministerstva financí v souvislosti s přijetím zákona o kontrole se předkládá mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2012 na základě usnesení vlády č. 543 ze dne 19. července 2012.

I. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů a důvody předložení vládního návrhu zákona

Od přijetí zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole došlo sice k jeho postupným úpravám, ale i nadále byly jednotlivé druhy kontrolních činností upravovány ve zvláštních zákonech. S cílem sjednotit procesně právní úpravu v oblasti veřejné správy, upravenou v mnoha právních předpisech a současně upravenou v zákoně o státní kontrole, schválila vláda usnesením č. 543 ze dne 19. 7. 2012 Harmonogram předložení návrhů změn zákonů v souvislosti s přijetím zákona č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád), který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014, když současně tímto dnem se zrušuje stávající zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

V předkládaném návrhu zákona se navrhuje provést změny vyvolané přijetím nového kontrolního řádu.

Základním cílem předkládaného návrhu zákona je eliminace speciálních procesně-právních ustanovení upravujících kontrolní postupy ve zvláštních zákonech v působnosti Ministerstva financí s tím, že tato dosud duplicitní ustanovení jsou nahrazena aplikací příslušných ustanovení kontrolního řádu.

II. Nezbytnost navrhované právní úpravy

Nezbytnost provedení právní úpravy vyplývá z přijetí nového zákona o kontrole a z usnesení vlády č. 543/2012. Navrhovaná právní úprava odstraňuje terminologické a jiné disproporce, které by v právním řádu nastaly v případě, že by nabyl účinnosti nový kontrolní řád, aniž by současně nabyl účinnosti navrhovaný zákon, kterým se mění zákon o finanční kontrole a zákon o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v souvislosti s přijetím kontrolního řádu. Zejména pak tato úprava vypouští identicky stejná duplicitní ustanovení, uvedená ve zvláštních právních předpisech v působnosti Ministerstva financí a stanovená v zákoně o kontrole.

III. Dopady navrhované právní úpravy na rovnost mužů a žen

Navrhovaná změna obou zákonů nemá žádné dopady na rovnost mužů a žen.

IV. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České

republiky

Navrhovaná změna obou zákonů je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

V. **Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a slučitelnost s akty práva Evropské unie**

Navrhovaná změna obou zákonů není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a je plně slučitelná s akty práva Evropské unie. Podrobné zhodnocení slučitelnosti návrhu zákona s předpisy Evropské unie a s mezinárodními smlouvami obsahuje důvodová zpráva k zákonu o kontrole, na který předkládaný zákon navazuje.

VI. **Hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí, sociální a životní prostředí**

Návrhem novely zákona nedochází k rozšíření působnosti v oblasti výkonu finanční kontroly u orgánů veřejné správy, ani k rozšíření rozsahu výkonu finanční kontroly ve veřejné správě České republiky. Rovněž nedochází k rozšíření agendy při výkonu přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, oproti stávajícímu stavu.

Novela nebude mít žádný vliv na

- a) státní rozpočet a na veřejné rozpočty,
- b) na podnikatelské prostředí – výkon kontrol pro podnikatele bude sjednocený a tudíž přehlednější,
- c) na územní samosprávné celky,
- d) na životní prostředí

a nebude mít ani žádné sociální dopady.

VII. **Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad**

K návrhu zákona je, s ohledem na vynucenou právní úpravu, projevující se pouhým vypuštěním duplicitních procesních ustanovení, udělena výjimka ze zpracování dopadů regulace podle obecných zásad (RIA), a to dopisem ministra a předsedy Legislativní rady vlády JUDr. PhDr. Petra Mlsny, Ph.D., č. j. 1075/2013 – K MV ze dne 1. února 2013.

VIII. **Návrh na vyslovení souhlasu již v prvním čtení**

Vzhledem k plánovanému nabytí účinnosti zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, dnem 1.1.2014, je důležité novelu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, a zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání přijmout co nejdříve. Proto se navrhuje, aby Sněmovna, v souladu s ustanovením § 90 odst. 2 jednacího řádu Poslanecké sněmovny, s návrhem novely tohoto zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení.

Z v l á š t n í č á s t I. – k novele zákona č. 320/2001 Sb.

Zvláštní část obsahuje vysvětlení pouze těch ustanovení zákona o finanční kontrole, u nichž je navrhována změna.

K bodu 1

Ustanovení o vyloučení střetu zájmů je nadbytečné, neboť komplexní úprava vyloučení každé osoby bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, tj. úřední osoby, u níž lze pochybovat o její nepodjatosti, včetně možnosti namítat podjatost a úpravy postupu vyřizování námitek, je upravena v § 14 správního řádu.

K bodu 2 a 3

Legislativně technická úprava související s přijetím kontrolního řádu. Jedná se o úpravu odkazu na stávající zákon o státní kontrole, která je obsažena v normativním textu, včetně aktualizace poznámky pod čarou.

K bodu 4

Ustanovení se zrušují jako duplicitní.

Kontrolní řád je normou upravující způsob provádění kontroly. Zahájení kontroly je upraveno v §5 kontrolního řádu, ukončení kontroly je upraveno v § 18 kontrolního řádu.

Možnost přizvat k účasti na kontrole v zájmu dosažení jejího účelu fyzickou osobu a další podmínky týkající se přizvaných osob jsou upraveny v § 6 kontrolního řádu.

Ustanovení upravující pokuty se zrušuje a nově se použije úprava přestupků a správních deliktů obsažená v § 15, §16, resp. § 17 kontrolního řádu.

K bodu 5

Legislativně technická úprava navazující na změnu uvedenou v bodě 4.

K bodu 6

Ustanovení o povinnosti orgánů veřejné správy se v rámci spolupráce na základě vyžádání vzájemně informovat o programech a záměrech svých finančních kontrol, o jejich výkonu a výsledcích, je nadbytečné, neboť tato povinnost je obsažena v §25 odst. 2 a 3 kontrolního řádu.

K bodu 7

Jedná se o legislativně technickou úpravu odkazu na stávající zákon o státní kontrole, který je obsažen v normativním textu a dále o legislativně technickou úpravu navazující na změnu uvedenou v bodě 4.

Z v l á š t n í č á s t II. – k novele zákona č. 420/2004 Sb.

K bodu 1 a 2

Ustanovení včetně poznámky pod čarou je přizpůsobeno aktuálnímu znění zákona o auditorech.

K bodu 3

Zrušovaná ustanovení jsou duplicitní k novému zákonu o kontrole.

K bodu 4

Zrušovaná ustanovení jsou duplicitní k novému zákonu o kontrole.

K bodu 5

S ohledem na vypouštěná duplicitní ustanovení je nutno upravit zbylá ustanovení zákona a doplnit jeho znění o odvolávku na poznámku pod čarou na nový zákon o kontrole, který se až dosud na výkon přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků nevztahoval.

K bodu 6 až 8

S ohledem na vypuštění duplicitních ustanovení je nutno upravit zbylou část textu zákona včetně odvolávky na nově se vztahující zákon o kontrole.

K bodu 9

Je vypouštěno duplicitní ustanovení k zákonu o kontrole.

K bodu 10

Formulace ustanovení § 9 byla přizpůsobena novému zákonu o kontrole včetně odvolávky na něj.

K bodu 11 až 13

Znění ustanovení § 10 bylo nutno přizpůsobit terminologii nového zákona o kontrole.

K bodu 14

Znění ustanovení v § 12 bylo nutno přizpůsobit aktuálnímu znění zákona o auditorech, včetně odvolávky na tento právní předpis.

K bodu 15 a 16

Úprava § 13 je vyvolána změnou předchozích ustanovení a odvolávky na nově přijatý zákon o kontrole.

K bodu 17 až 20

Znění § 14 je přizpůsobeno novému zákonu o kontrole včetně vypuštění duplicitních ustanovení.

K bodu 21

Zrušují se ustanovení, která jsou duplicitní k novému zákonu o kontrole.

K bodu 22 až 25

Dochází k úpravám ustanovení, vztahujících se k předchozím, již nutnou úpravou dotčených ustanovení.

K bodu 26 až 29

Změna vyplývá z přijetí nového zákona o kontrole, podle něhož jsou všechny kontrolní činnosti označeny sjednocujícím termínem - kontrola. Dosavadní označení názvu § 20, který byl do zákona o přezkoumávání hospodaření zařazen doporučením Legislativní rady vlády a jehož smyslem je ověřování dodržování ustanovení tohoto zákona, nikoliv tedy výkon kontrolních činností, jehož výsledným aktem by byla kontrolní zpráva (či protokol), je proto nově nahrazeno termínem dohled.